

राष्ट्रिय चिया नीति २०५७

चियाको उत्पादन, प्रशोधन एवं व्यापारीक कारोवारमा निजीक्षेत्रको सहभागिता अभिवृद्धि गरी देशमा उपलब्ध संभावनाको दिगो र व्यवस्थित उपयोगद्वारा आय आर्जन तथा रोजगारीको अवसरमा बृद्धि एवं बैदेशिक मुद्रा आर्जन गर्ने भरपर्दो श्रोतको रूपमा चियाको विकास गर्न राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड ऐन (२०४९ मा अन्तर्निहित भावना अनुरूप श्री ५ को सरकारले राष्ट्रिय चिया नीति (२०५७ स्वीकृत गरी लागू गरेको छ ।

१. परिभाषा:

बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नीतिमा

- १.०१ साना किसान भन्नाले पहाडमा हदबन्दी छुटको सुविधा लिई बढीमा ३५० रोपनी र तराईमा २५ विगाहा सम्म निजी जमीनमा चिया खेती गर्ने कृषकलाई जनाउंदछ ।
- १.०२ चिया कृषकु भन्नाले हदबन्दी छुटको सुविधा लिई उद्योग दर्ता गराई चिया खेती गर्ने लाई जनाउंदछ ।
- १.०३ सहकारी चिया खेती भन्नाले सहकारी ऐन अन्तर्गत गठन भै समूहगत रूपमा चिया खेती गरेकोलाई जनाउंदछ ।
- १.०४ चिया उद्योग भन्नाले उद्योग दर्ता गरी हदबन्दी छुटको सुविधामा चिया खेती गरेको र आफ्नै प्रशोधन कारखाना भएकोलाई जनाउंदछ ।
- १.०५ चिया प्रशोधन कारखाना भन्नाले चियाको हरियो पातलाई प्रशोधन गर्ने उद्योग वा कारखानालाई जनाउंदछ ।
- १.०६ चिया निर्यातकु भन्नाले नेपालमा उत्पादीत चिया भारत लगायत अन्य मुलुकहरूमा निकासी गर्नेलाई जनाउंदछ ।
- १.०७ आयात कर्ता भन्नाले भारत लगायत अन्य मुलुकबाट चिया पैठारी गरी विक्री वितरण गर्नेलाई जनाउंदछ ।
- १.०८ प्याकिङ्ग भन्नाले विभिन्न ग्रेडको तयारी चिया उपभोक्ताहरूको चाहना अनुसार ब्लेन्डीङ गरी ग्राहक वर्गका आवश्यकता अनुसार प्याकिङ्ग गरेर आफ्नो ट्रेडमार्क छाप लगाई विक्री गर्ने व्यवसायलाई जनाउंदछ ।
- १.०९ चिया प्याकिङ्ग उद्योग भन्नाले चिया प्याकिङ्ग गरी विक्री वितरण गर्ने उद्योगलाई जनाउंदछ ।
- १.१० चिया व्यवसाय भन्नाले चियाको खेती प्रशोधन, आयात निर्यात, चिया प्याकिङ्ग र बजार व्यवस्था गर्ने कार्यलाई जनाउंदछ ।
- १.११ ग्रेस पिरियडु भन्नाले चिया खेतीका लागि ऋण प्रवाह गरिएको मिति देखि सांवा रकमको पहिलो किस्ता भुक्तानी गर्ने अवधिलाई जनाउंदछ ।
- १.१२ वोडु भन्नाले राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास वोडलाई जनाउंदछ ।
- १.१३ सेसु भन्नाले चिया प्रशोधन गर्दा, निर्यात गर्दा र आयात गर्दा लाग्ने सेवा शुल्क लाई जनाउंदछ ।
- १.१४ बैकु भन्नाले चिया व्यवसायमा लगानी गर्ने कृषि विकास बैंक लगायतका बैंकहरू र वित्तीय संस्थालाई जनाउंदछ ।

२. उद्देश्यहरू:

- २.१ चिया खेतीमा निजीक्षेत्रको सहभागितामा बृद्धि गरी चियाको उत्पादनमा गुणात्मक एवं परिमाणत्मक बृद्धि हासिल गर्ने ।
- २.२ चिया व्यवसायी र कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गर्ने ।
- २.३ आय आर्जन र रोजगारीका अवसरहरू बढाई गरिवी निवारणमा सहयोग पुर्याउने ।
- २.४ चियाको बजार प्रवर्द्धन गर्ने ।
- २.५ चिया व्यवसायलाई दिगो र आकर्षक बनाउने ।
- २.६ चिया खेती विस्तार गरी वातावरण संरक्षणमा सहयोग पुर्याउने ।
- २.७ चिया बिकासको लागि संस्थागत बिकासको प्रवर्द्धन गर्दै जाने ।
- २.८ आन्तरिक मागको आपूर्ति गरी चिया निर्यात द्वारा विदेशी मुद्रा आर्जनका अवसरहरू बढाउदै जाने ।
- २.९ चिया व्यवसायको लागि आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान, प्रविधिको विकास र जनशक्ति बिकासमा जोड दिने ।

३. लक्ष्यहरू:

- ३.१ चिया खेतीले ढाकेको क्षेत्रफल आगामी ५ वर्षमा ४०८७५ हेक्टर पुर्याउने ।
- ३.२ कुल चियाको उत्पादन आगामी १० वर्षमा ४६१११००० के.जी पुर्याउने ।
- ३.३ शुरुको ५ वर्षको अवधिमा थप ७९३१० जना नेपालीलाई रोजगारीका अवसरहरू उपलब्ध गराउने ।
- ३.४ अर्थोडक्स चियाको उत्पादन कुल उत्पादनको ६५ प्रतिशत सम्म पुर्याउने ।

४. नीति तथा कार्य नीतिहरू:

४.१ उत्पादन तथा प्रशोधन:

- ४.१.१ चिया खेती तथा प्रशोधन कार्यको लागि बैकले प्राथमिकता प्राप्त कर्जा क्षेत्र सरहको न्यूनतम व्याजदरमा ऋण प्रवाह गर्ने छन् ।
- ४.१.२ चिया खेतीको लागी उद्योग दर्ता भएपछि कुल परियोजना लागतको ८० प्रतिशत सम्म बैकले ऋण प्रवाह गर्ने छन् ।
- ४.१.३ चिया खेतीको लागी प्रवाह गरीएको ऋण पहाडमा अर्थोडक्स तथा हरियो चियालाई ७ वर्ष र तराईमा सी.टी.सी. चियालाई ५ वर्ष सम्म ग्रेस पिरियड दिइने छ ।^१
- ४.१.४ ऋणको व्याजलाई ग्रेस पिरियडमा पूजिकरण गरिने छैन ।^२
- ४.१.५ ग्रेस पिरियडको अवधिभर आयकर लाग्ने छैन ।
- ४.१.६ चिया खेतीमा लगानी भएको सम्पूर्ण ऋण ग्रेस पिरियड समाप्त भएको मितिले १० वर्ष मा सांवा तथा व्याज समेत तिरी सक्नु पर्नेछ ।

^१ कृषि बिकास बैकले हाल पहाडमा ७ वर्ष र तराईमा ५ वर्ष ग्रेस पिरियड दिई राखेको छ ।

^२ आ.ब.२०५६/५७ देखि ग्रेस पिरियडमा व्याजलाई पूजिकरण गर्ने व्यवस्था कृषि बिकास बैकले हटाएको छ ।

- ४.१.७ चिया खेतीको लागि जग्गा खरिद गर्दा लागने रजिष्ट्रेशन दस्तुरमा ७५ छुट हुनेछ ।
- ४.१.८ चिया खेती गरिएको जग्गामा मालपोत छुटका लागि बोर्डले सिफारीस गर्नेछ ।
- ४.१.९ वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय, भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय र राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको संयुक्त टोली बनाई सो टोलीले व्यवसायिक रूपले चिया खेती हुने जिल्लाहरूमा चिया खेती योग्य सरकारी जग्गा यकीन गरी बोर्ड मार्फत श्री ५ को सरकारमा सुझाव पेश गर्ने छ । सो सुझावको आधारमा त्यस्ता जग्गाहरू चिया खेतीको लागि ५० वर्ष सम्मको लागि लिजमा उपलब्ध हुन सक्नेछ ।
- ४.१.१० लिज बापत प्राप्त रकम देहाय बमोजिमको कोषमा जम्मा हुनेछ ।
(क) ५० प्रतिशत श्री ५ को सरकारको राजस्वमा ।
(ख) ५० प्रतिशत चिया विकास कोषमा ।
- ४.१.११ चिया खेतीमा सिचाई गर्नको लागि अन्य बालीलाई दिए सरहको पूंजीगत अनुदान दिने र सिंचाईको आयात गरिने पाइप, उपकरणहरू आयात गर्दा कृषि उपकरणहरू सरहको मात्र भन्सार महशूल लाग्नेछ ।
- ४.१.१२ चिया प्रशोधन उद्योगलाई आवश्यक पर्ने मेसिनरीहरू आयात गर्दा कृषि उपकरणहरू सरह मात्र भन्सार महशूल लाग्नेछ ।
- ४.१.१३ व्यवसायीक रूपमा चिया खेती भएका क्षेत्रहरूमा सडक, सिंचाई, विजुली, संचार शिक्षा तथा स्वास्थ्य जस्ता पूर्वाधार विकास गर्न श्री ५ को सरकारले प्राथमिकता दिनेछ ।
- ४.१.१४ चिया उद्योग संचालन गर्दा चाहिने ईन्धनको आपूर्ति स्थानिय आपूर्तिमा असर नपर्नेगरी आवधिक परिमाण तोकि उद्योगीहरूलाई सोभै सम्बन्धित बन आपूर्ति समितिबाट उपलब्ध हुने व्यवस्था गर्ने तथा चिया खेती भित्र लगाइएका रुख आफैले प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
- ४.१.१५ चिया व्यवसायको लागि चाहिने रासायनिक मल, किटनाशक, भारनाशक र रोगनाशक औषधी तथा कृषि सामग्री आदि अन्य मुलुकबाट आयात गर्न दिईनेछ ।
- ४.१.१६ चिया व्यवसायीहरूबाट प्राप्त हुने सेस, श्री ५ को सरकारबाट बिकासको लागि प्राप्त हुने अनुदान, लिजबाट प्राप्त हुने रकम, अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी दातृ संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने सहयोग तथा वैदेशिक सहयोग अनुदान आदि रकमबाट चिया विकास कोष ढत्भव म्भखभयिऊभलत गलमण स्थापना गरीनेछ र सो कोष निजी क्षेत्रको सहभागीतामा चियाको विकास तथा विस्तारमा उपयोग गरीनेछ ।
- ४.१.१७ चक्लाबन्दीलाई प्रोत्साहित गर्न देहायका कार्यहरूलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ४.१.१७.१ चिया खेतीको लागि जग्गा खरिद गर्न सरल व्याजदरमा ऋणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ४.१.१७.२ चिया खेती द्वारा चाक्लाबन्दी विस्तार गर्ने कार्यलाई कानुनीरूपमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ४.१.१८ सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा कम्तीमा ३००० रोपनी क्षेत्रफलमा चिया खेती हुने ठाउँलाई चिया क्षेत्र घोषणा गरि ति ठाँउमा विद्युत, संचार सेवा र कृषि सडक जस्ता पूर्वाधार विकास गर्न प्राथमिकता दिईनेछ ।
- ४.१.१९ चिया बजारको सम्भाव्यता अध्ययन गरि त्यसबाट प्राप्त हुने सूचनाहरू चिया व्यवसायीहरूलाई उपलब्ध गराईनेछ ।

४.२ बजार तथा व्यापार प्रवर्द्धन:

- ४.२.१ चियालाई अन्तराष्ट्रिय बजार प्रणालीमा प्रवेश गराउन निजी क्षेत्रको सहभागीतामा लिलाम ढबाअतथ्यलण प्रणालीको विकास गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक पूर्वाधार विकाश गरिनेछ ।
- ४.२.२ कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयको योजना महाशाखा (कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन इकाई), कृषि उद्यम केन्द्र (नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघ), व्यापार प्रवर्द्धन केन्द्र, शाही नेपाली राजदूतावास तथा वैदेशिक नियोगहरूसंग समन्वय गरी चिया निर्यात अभिवृद्धि कार्य परिचालन गरिनेछ । पर्यटन मन्त्रालय अन्तर्गतबाट प्रकाशित गरिने अन्तराष्ट्रिय स्तरको पोष्टर, पम्पेट तथा बुकलेटहरूमा चियाको उत्पादन, परिमाण, गुणस्तर र उत्पादन क्षेत्र आदिको चिनारी समावेश गरिनेछ ।
- ४.२.३ चिया निर्यातका लागि आयात गरिने प्याकिङ मेटेरियलमा कृषि सामाग्री सरह न्यूनतम भंसार महसुल लाग्नेछ ।
- ४.२.४ चिया निर्यात गर्दा एक पटकमा एक कन्टेनर बराबरको परिमाण मात्र निर्यात गर्नु परेमा विना प्रतीत पत्र (एल.सी) पठाउन सकिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ४.२.५ भारतमा चिया निर्यात गर्दा पनि अन्य मुलुकमा निर्यात गरे सरह सुविधा दिइनेछ।
- ४.२.६ स्वदेशी चियाको ब्राण्डहरू विकसीत तथा स्थापित गर्दै लान प्याकिङ उद्योगलाई समुयोचित सुधार गर्न प्रोत्साहित गरिदै लगिनेछ ।
- ४.२.७ खुला चिया भन्दा मूल्य अभिवृद्धि भएको प्याकेट चियालाई बिक्री वितरण तथा निर्यात गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- ४.२.८ साना र सहकारी चिया व्यवसायीहरूलाई ब्यापार मेला, ब्यापार प्रदर्शनी, कार्याशाला गोष्ठी, आदिमा चिया विकास कोषबाट खर्च ब्योहोर्ने गरी भाग लिन प्रोत्साहित गरिनेछ ।

४.३ संस्थागत व्यवस्था:

यस नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि बोर्डले देहायका कार्यहरू गर्नेछ :

- ४.३.१ चिया खेती संबन्धी आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्राविधिक परामर्श एवं सहयोग प्रदान गर्न र चियाको उन्नत विरुवा विदेशबाट ल्याई संख्यात्मक वृद्धि गरी बिक्री वितरणको व्यवस्था गर्ने ।
- ४.३.२ साना किसानलाई चियाको कटिङ्ग ढुवानी गर्न ढुवानी अनुदान दिने ।
- ४.३.३ साना किसान तथा सहकारी चिया खेतीलाई प्राविधिक सेवा सुविधा निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराउने ।
- ४.३.४ चिया व्यवसाय संचालन गर्न रजिष्ट्रेशन दस्तुर, जग्गाको हदबन्दी, मालपोत आदिमा छुटको सुविधा प्रदान गर्न, मेशीनरी, सिंचाई सामाग्री, प्याकिङ्ग मेटेरियल, उपकरण संरचना ढकतभर्भा कतचगतगचभण आयात गर्दा सो मा लाग्ने भन्सार सूविधा, उपलब्ध गराउन एवं प्रतीतपत्र सुविधा र राष्ट्रिय प्रतीक चिन्ह राखिने कार्यका लागि स्थलगत निरीक्षण गरी सम्बन्धीत निकायमा सिफारीस गर्ने ।

- ४.३.५ चिया व्यवसायको लागि आवश्यक पर्ने ऋण, कीटनाशक औषधी, रासायनिक मल, कृषि सामाग्री र ईन्धन आदीको सिफारीस गर्ने ।
- ४.३.६ देशमा भएका चिया व्यवसायीहरूको व्यवसाय दर्ता सम्बन्धी जानकारी राख्ने ।
- ४.३.७ चिया व्यवसायको नियमित निरीक्षण तथा अनुगमन गरी सो अनुरूप कार्य नभएमा उपरोक्त अनुसार दिईएको सुविधाबाट बन्चित गर्ने ।
- ४.३.८ चिया व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न उत्कृष्ट उत्पादक, प्रशोधनकर्ता, चिया प्याकिङ्ग उद्योग तथा निर्यातकर्तालाई वार्षिक रूपमा पुरस्कार तथा कदरपत्र प्रदान गर्ने व्यवस्था गर्ने ।^३
- ४.३.९ चिया व्यवसायको समुचित विकासको लागि सूचना मुलक सामाग्री उपलब्ध गराउन चियाको क्षेत्रफल, उत्पादन विवरण, लिलाम परिमाण, उत्पादक, प्रशोधक, निकासी कर्ता, आयात कर्ता र अनुसन्धानकर्ता आदीको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने र आवधिकरूपमा श्री ५ को सरकार र सम्बन्ध पक्षलाई उपलब्ध गराउने ।
- ४.३.१० श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई चिया सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय संघ, संस्थासंग सम्बन्ध स्थापित गर्ने, सन्धी (सम्भौता गर्ने तथा अन्य सहकार्यहरू गर्ने ।
- ४.३.११ चिया व्यवसायको निरन्तर विकासको लागि निजी क्षेत्रको समेत सहभागीताबाट बोर्डलाई एक स्वायत्त संस्थाको रूपमा विकास गर्ने । बोर्डले चिया उत्पादन, प्रशोधन, जग्गा लिजमा दिने, विभिन्न सिफारीस तथा परामर्श दिने र यी कार्य प्रदान गरे वापत श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिई बोर्डले शुल्क लिने ।
- ४.३.१२ चिया सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, बजार विकास आदिको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका सूचनाहरू संकलन, सम्प्रेषण गरि चिया व्यवसायिहरूलाई उपलब्ध गराउने कार्य गर्ने ।
- ४.३.१३ चिया संग सम्बद्ध सबै निकायहरूले नियमित रूपमा तथ्याङ्क तथा अन्य सम्बन्धित सूचनाहरू उपलब्ध गराउन पर्ने व्यवस्था मिलाउने र त्यसको ब्यवसायिक दुरुपयोग हुन नदिने व्यवस्था गर्ने । यसरी प्राप्त सूचनाहरूलाई नीति निर्माण, अनुसन्धान, विश्लेषण र बजार प्रवर्धनमा उपयोग गर्ने ।
- ४.३.१४ विश्व विद्यालय र त्चबमभ कञ्जययकि संग आबद्ध भई जनशक्ति विकास र अध्ययन अनुसन्धान गराउने कार्य गर्ने ।
- ४.३.१५ निर्यात प्रवर्द्धन कोष संग समन्वय राखि कार्य गर्ने ।
- ४.३.१६ चिया विकास कोषको सञ्चालनमा कोषमा बढी लगानी गर्नेहरूको बाहूल्यता कायम गर्ने ।
- ४.३.१७ यस नितीमा उल्लेखित व्यवस्थाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि समय समयमा आवश्यक सुभाबहरू श्री ५ को सरकारमा पेश गर्ने ।

४.४ जनशक्ति विकास:

- ४.४.१ नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद, अन्तराष्ट्रिय सहयोग तथा नीजि क्षेत्रको सहभागीतामा चिया अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- ४.४.२ साना किसान, चिया कृषक र सहकारी चियामा कार्यरत जनशक्तिलाई चिया विकास कोषबाट स्वदेशी तथा वैदेशीक तालीमको प्रबन्ध गरिने र अन्य व्यवसायिहरूको हकमा त्यस्तो खर्च निजहरू स्वयंमले ब्योहोर्ने व्यवस्था गरिने छ ।

^३ उत्कृष्ट उत्पादक, निर्यातक र प्याकेजिङ्ग उद्योगलाई कदरपत्र दिइ रहेको छ ।

४.४.३ जनशक्ति विकासलाई प्रोत्साहित गर्न अन्य व्यवसायीले तालिममा गर्ने लगानीमा आयकर मुक्त गरिने छ ।

४.४.४ सेवा विस्तार गर्ने प्राविधिकहरूलाई समय समयमा प्रशिक्षणको प्रवन्ध गरिने छ ।

४.५ सहायक उद्योगहरूको विकास तथा प्रवर्धन:

४.५.१ चियालाई मूल्य अभिवृद्धि गरि स्थानिय स्तरमा बिक्री गर्दा वा निर्यात गर्दा मुलुकलाई बढी फाईदा पुग्ने भएकोले यसलाई प्रोत्साहित गर्ने गरि प्याकेजिङ्ग उद्योगका लागी आयात गरिने मेसिनहरूमा न्यूनतम दरको भन्सार महसुल मात्र लगाईने छ ।

४.५.२ नेपालमा उत्पादित चियालाई प्याकेजिङ्ग गरि निर्यात गर्न आवश्यक प्याकेजिङ्ग सामाग्रीहरू पैठारी गर्दा लाग्ने महसुल मुमातथ म्चबध दबअपु को सुबिधा अन्तर्गत फिर्ता दिइने छ ।

४.५.३ चिया निर्यातको उद्देश्य राखि खोलिएका र सो अनुसार कार्य गरेका प्याकेजिङ्ग उद्योगहरूलाई ५ वर्ष सम्म आयकर मुक्त गरिने व्यवस्था गरिने छ ।

४.६ बोर्डको आर्थिक श्रोत:

४.६.१ बोर्डको रेखदेख र नियन्त्रणमा दफा ४.१.१६ बमोजिम स्थापित चिया बिकास कोष मा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहनेछन् कोषको संचालन स्वीकृत निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

४.६.१.१ राष्ट्रिय चिया तथा कफी बिकास बोर्ड ऐन २०४९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सेस (सेवा शुल्क) बापत चिया उत्पादन कर्ताबाट ५० पैसा प्रति के.जी, निर्यात कर्ताबाट १० पैसा प्रति के.जी र आयात कर्ताबाट ५० पैसा प्रति के.जी.का दरले प्राप्त रकम ।

४.६.१.२ राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्था एवं अन्यश्रोतबाट चियाको बिकास तथा अनुसन्धानको लागी प्राप्त रकम ।

४.६.१.३ लिजबाट प्राप्त भएको रकम ।

४.६.२ बोर्डले श्री ५ को सरकारबाट साल वसाली प्राप्त हुने बजेट बाहेक देहाय बमोजिमको श्रोतबाट रकम प्राप्त गरी बोर्ड संचालनको कार्यमा प्रयोग गर्नेछ ।

४.६.२.१ विभिन्न सिफारीस, परामर्श गरे बापत लगाएको शुल्कबाट प्राप्त हुने रकम ।

४.६.२.२ बोर्ड मातहतका चिया विस्तार आयोजनाबाट आम्दानी हुने रकम ।

४.६.२.३ अन्य श्रोतबाट प्राप्त हुने रकम ।

४.७ कानुनी संरचनामा सुधार:

४.७.१ राष्ट्रिय चिया तथा कफी बोर्ड ऐन २०४९ को दफा ८ को उपदफा १ बमोजिमको कार्यकारी समितिमा भूमिसुधार वन तथा भूसंरक्षण कृषि तथा सहकारी, अर्थ र उद्योग बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सचिवहरू, नेपाल राष्ट्र बैंकको गर्भनर र चिया व्यवसायबाट सबै क्षेत्र समेटने गरी संस्थागत प्रतिनिधीत्व गराउन र श्री ५ को सरकारको प्रतिनिधी एवं चिया व्यवसायीहरूको प्रतिनिधी समानुपातिक रूपमा हुने गरी आवश्यक कानुनी सुधार गरिने छ ।

४.७.२ राष्ट्रिय चिया बिकास नीति कार्यान्वयन गर्नको लागी बोर्डको कार्यकारी समितिले आफूमध्येबाट कार्य संचालन समिति गठन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।